

Többször használható csomagolás

Sok esetben okozhat problémát a csomagolások megítélése és értelmezése, hogy mi minősül csomagolásnak és mi nem. További értelmezési kérdéseket szokott felvetni a gyűjtőcsomagolások kérdése is. Ebben a cikkben ezt a kérdést elemezzük a termékdíj-fizetés szempontjából.

Nem elsődleges csomagolások

A termékek egyedi csomagolásával kapcsolatosan a termékdíjas szabályozás tömeg és/vagy darab alapú díjtételeket határoz meg. **Ebben a cikkben kizárólag a tömeg alapú termékdíjtétel kategóriába tartozó többször felhasználható csomagolások megítélésével foglalkozunk.** Meg kell említenünk azonban, a termékeket nem közvetlenül csomagoló anyagokat is, melyek a szállításhoz, tároláshoz vagy a termékek gyűjtőcsomagolásához tartoznak. Ezeket nevezzük másod vagy harmadrendű csomagolásoknak.

Tipikus nem elsőrendű csomagolások lehetnek:

1. gyűjtőkarton,
2. rekesz,
3. paletta,
4. szállító rakoncák,
5. egyedileg kialakított szállító keretek és boxok,
6. stb.

Csomagolásnak nem minősülő dolgok

Fontos, hogy a fentieket, és ezt a kategóriát nem szabad összekeverni az áru ömlesztett vagy egyedi szállítására, tárolására használt eszközökkel, melyek egyértelműen nem csomagolások.

Ilyenek például:

1. tartálykocsi,
2. hűtőkamion,
3. vasúti vagon,
4. gabona siló,
5. benzinkút üzemanyagtartálya,
6. stb.

Egy utas vagy több utas göngyölegek meghatározása

A termékdíjas szabályozás a gyakorlati életnek megfelelően több lehetőséget is biztosít a többszöri, azaz ismételt használatra alkalmas göngyölegek kezelésére. Röviden úgy lehet jellemezni, hogy a **több utas csomagolás** az, amelyet többször használnak, de ez nem zárja ki, hogy a többszöri alkalmazásra is használható göngyöleget csak egyszer használják fel. Természetesen a csomagolószerek típusa, jellege alapvetően meghatározza, hogy alkalmas-e arra, hogy életciklusában (amíg nem válik hulladékká) egyszeri vagy többszöri felhasználásra kerüljön. Erre egyszerű példa a szabványos EUR raklap, amely jellemzően több utas csomagolás és alkalmas többszöri használatra is, de ennek ellentéte a palettát biztonsági vagy állagmegóvási okokból „körbevevő” zsugorfólia, vagy pántoló szalag, amely anyagát illetően lehetne akár többször is felhasználható, mégis a használati módja miatt nem használható fel többször.

A fenti okfejtés alapján a többszöri felhasználásra is alkalmas csomagolások a termékdíjas szabályozásban **kizárólag akkor minősülnek több utas csomagolásoknak**, ha azokat többször használják és a vámhatósághoz **ezt be is jelentették**. Bármelyik feltétel hiányában nem tekinthető több utas csomagolásnak az arra alkalmas csomagolás, legyen az paletta, rekesz, láda vagy hasonló.

Feltételek:

1. alkalmas többszöri felhasználásra,
2. bejelentették a többszöri használatot a vámhatóságnak,
3. az ügyfél olyan nyilvántartást vezet, amelyből egyértelműen megállapítható az újrahasználatos csomagolás kezelése, felhasználása, forgása.

Az újrahasználatos csomagolásokat, ha azok még nem rendelkeznek GTIN számmal, a kötelezetteknek specifikálniuk kell. Ez a részletes jellemzők, úgymint a méret, forma és egyéb adatok megadásából áll. Amennyiben létezik a több utas csomagolásnak általános GTIN száma, akkor az a GS1 Magyarország honlapján megtalálható (<http://www.gs1hu.org/default.asp?idx=54>), és alkalmazható az újrahasználatos csomagolás megadására. Az új BJ2-es lapon jelentősen egyszerűbbé vált a GTIN számmal rendelkező újrahasználatos csomagolás megadása. A publikus GTIN katalógusban fényképekkel együtt látható az újrahasználatos csomagolás, ezért könnyű pontosan meghatározni azt.

Ha van GTIN szám:

5996699000054 800x1000 raklap (Strong és Mibet)

EAN MAGYARORSZÁG
KHT..

A GTIN számra kattintva megkapjuk a részletes leírást, melyet azonban a bejelentésben már – a szabványnak történő megfelelés miatt – nem kell feltüntetni.

800x1000 pallet (Strong & Mibet)	
5996699000054	
fenyő fa	
Adatforrás:	GS1 MAGYARORSZÁG KHT. [5990000000009]
Göngyöleg klasszifikáció:	060400
Vámtarifa szám:	4415202000
stackingFactor	25
stackingWeightMaximum	0.002 [kg]
Nettó tartalom	5 [liter]
Nettó tömege	20 [kg]
Szélesség	800 [mm x mm x mm]
Mélység	1000 [mm x mm x mm]
Magasság	150 [mm x mm x mm]
packagingMarkedRecycleableScheme:	nem
isTradeltemMarkedRecycleable:	nem
iisPackagingMarkedWithGreenDot:	nem
generalLifespan:	2
minimumTradeltemLifespanFromTimeOfProduction	2

A bejelentésben ebben az esetben az alábbiak szerint kell feltüntetni az újrahasználató csomagolást a kitöltési útmutató szerint: a (b, c, és w) rovatok megadása a **KÖTELEZŐ**:

Nyilvántartásba vételi adatok újrahasználató termékdijköteles termék vagy termékdijköteles termék részeként forgalomba hozott újrahasználató termékdijköteles termék bejelentéséhez

KT09 - BJ2 - lapszám

Kötelezett neve: <input type="text"/>		GLN száma: <input type="text"/>		VPID száma: <input type="text" value="HU"/>												
ÚJRAHASZNÁLHATÓ CSOMAGOLÁS BEJELENTÉSE	GTIN száma (13 számjegy)	Megnevezése (maximum 15 karakter)	Vántarifaszám	Anyag KT kódja	Anyaga (EN 97/138 direktíva)	Típusa (EN 97/138 direktíva)	Termék (EN 97/138 direktíva)	Nettó tömeg (kg)								
	<input type="text" value="5996699000054"/>	<input type="text" value="Fa paletta"/>														
Szerkezet	Méretek		Nettó törtési mennyiség		Átlagos élettartam		Átlagos forgási sebesség körív		Engedély / Tanúsvány		Anyagában való használhatóság jelölése		Újrahasználat jelölése		Éves nyitókészlet (db)	
	szélesség (mm)	mélység (mm)	magasság (mm)	ménkegység	év / hó			típusa	száma							
	<input type="text" value="k"/>	<input type="text" value="l"/>	<input type="text" value="m"/>	<input type="text" value="n"/>	<input type="text" value="o"/>	<input type="text" value="p"/>	<input type="text" value="q"/>	<input type="text" value="r"/>	<input type="text" value="s"/>	<input type="text" value="t"/>	<input type="text" value="u"/>	<input type="text" value="v"/>	<input type="text" value="w"/>	<input type="text" value="100"/>		
Bejelentés érvényessége: <input type="text"/> év <input type="text"/> hó <input type="text"/> nap időponttól																
Aláírás	Kelt: <input type="text"/>	<input type="text"/> év <input type="text"/> hó <input type="text"/> nap	<input type="text" value="P.H."/>	kötelezett, vagy képviselője cégszerű aláírása <input type="text"/>												

Másként történik a GTIN szabványba még be nem sorolt újrahasználató csomagolások bejelentése, mert ilyenkor a részletes méret és csomagolási paramétereket is meg kell adni a BJ2 lapon.

azokból keletkezett hulladékot egyaránt be kell vallani, melyre az UHA lapok szolgálnak, de erről a későbbiekben fogunk még írunk. („A kötelezett az újrahasználatos csomagolásra vonatkozó környezetvédelmi termékdíjjal kapcsolatos bevallási kötelezettségét évente teljesíti.” Kt. 3.§ (8) bekezdése)

A gyakorlati használhatóság érdekében, a cikk végén egy esetpéldán át bemutatunk egy bejelentést és bevallást az újrahasználatos csomagolás forgásának figyelembe vételével.

A több utas csomagolások életciklusának vége

Természetes elhasználódásuk eredményeként a több utas csomagolások is egy idő után már nem használhatók tovább, azaz hulladékká válnak. A termékdíjas szabályozás értelmében ezekre a csomagolási termékekre az életciklusuk elején, amikor a kötelezett megvásárolta és megkezdte a használatot, a vámhatóság felé történő bejelentéssel megnövelte nyilvántartási készletét. Az újrahasználatos termékek, – de ne felejtjük el csak az, ami bejelentésre is került – jelentik majd a készletnyilvántartás egyik alapadatát, az előző évről áthozott készlet mellett és ezeket a mennyiségeket csökkentik a kiadási oldal adatai. Az újrahasználatos termékek forgását a kötelezett saját nyilvántartásában eseményszerűen vezeti. Levonással jár, ha a kötelezett az újrahasználatosként nyilvántartott csomagolóeszközt esetleg eladja, hasznosításra átadja selejtté válás miatt. A levonást eredményező tételek az év végi zárókészlet és a következő évi nyitókészlet megállapításához szükségesek.

Újrahasználatos csomagolás értékesítése és a valós kereskedelmi ügylet

Az újrahasználatos csomagolással, mint áruval folytatott kereskedelem, nem termékdíj-köteles tevékenység, ha a csomagolóeszköz vagy csomagolási segédeszköz maga az áru. Ebben az esetben a gazdálkodónak be sem kell jelentenie a vámhatósághoz az újrahasználatos csomagolást (ha ez az áru), mivel az nem csomagolás, hanem áru. Termékdíj legfeljebb az újrahasználatos csomagolás becsomagolása okán jöhet szóba (például a raklapokat tízesével összerakva fém pántoló szalaggal összefogva értékesítik. Ebben az esetben a pántoló szalag a termékdíj köteles csomagolás.) Sokan tévesen úgy gondolják, hogy ha a számlán külön

sorban tüntetik fel az árukat és az újrahasználatos csomagolást, akkor az újrahasználatos csomagolás is áruként viselkedik. Ez alapvető tévedés vagy a jogszabályok hiányos ismeretére utal, és nem jó gyakorlat. Maga a csomagolás, mint termék a termékdíjköteles kategória, ezért ha az újrahasználatra is alkalmas csomagolás az árut befogadja, tartalmazza, akkor az csomagolási célra került felhasználásra, függetlenül attól, hogy önállóan számlázták-e annak értékét vagy sem!

Tipikus példa erre, amikor 25 db televízió és 3 paletta kerül számlázásra azzal, hogy ez a két termék az áru, holott a valós gazdasági esemény szerint 25 db televízió került eladásra, melyet 3 palettára csomagolva értékesítettek és a palettákat azért számlázták, hogy ezzel mintegy „betétdíjjal” ösztönözzék a visszaadást. Ebben az esetben az egyébként (anyaga miatt) többszöri csomagolásra is alkalmas paletta egy utas csomagolásként keletkeztetett termékdíj-fizetési kötelezettséget a értékesítő számára, mivel azt a számla szerint eladta. Ha viszont valóban csak palettákat adott el a gazdálkodó, akkor nem keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettsége. (A palettákon nem lehet áru ahhoz, hogy az csomagolási segédeszközként jelenjen meg.)

Alapszabály:

Ha a csomagolóanyag maga az áru, nem keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettség. Csomagolás, mint termék előállításánál a csomagolásra használt anyagok után viszont minden esetben kötelezetté válik a csomagolást előállító, és tőle a termékdíj-fizetési kötelezettséget át lehet vállalni. Az átvállalás típusa (számlán vagy külön szerződéssel) termékkörönként, és akár azon belül is, csomagolásonként is eltérő lehet, mellyel korábbi szakcikkeink már részletesen foglalkoztak. (Termékdíj-fizetési kötelezettség átvállalása: I. számlán, II. szerződéssel címekekkel.)

Az újrahasználatos termékek nyilvántartása és bevallása

Nyilvántartás vezetése

Első szempontként meg kell említeni, hogy az újrahasználatos csomagolás önálló értéket képvisel, önálló értékkel bír. Természetes, és fel sem merül kérdésként, hogy ezek az újrahasználatos csomagolások jellemzően egyedileg nem azonosíthatóak, azaz darabszámot, mennyiséget, tömeget kell nyilvántartani. (raklap, rekesz, láda, stb.) Tipikusan mennyiségi nyilvántartás a készletnyilvántartás, mely a terméket azonosítja és annak a terméknek a készletmozgását követi nyomon, azaz a csökkenést és növekedést. A termékdíjas szabályozás szempontjából kétféle növekedés a jellemző (vásárlás vagy visszafogadás), míg a csökkentő tényezők is jellemzően két főcsoportra oszthatók (rendeltetésszerű használat, azaz csomagolnak vele és kiszállításra kerül, illetve elhasználódik, eltörik, azaz selejtezésre kerül vagy eladják). A nyilvántartás vezetése a fentiekből adódóan mennyiség alapú, míg az újrahasználatos csomagolás gyakorlati útja jellemzően FIFO elvet követ (First in-First out). Tipikus példa, amikor raklapok forognak, és a visszavétel után,

Esetpélda:

A gazdálkodó vásárolt 2009. január 16-án 50 db szabványos EUR fa palettát. Az eladó mivel ő terméket értékesített (ezért így rá nem vonatkozik a termékdíjas szabályozás) a számlán áruként tüntette fel a palettákat. Az eladott palettákat csomagolás nélkül vette a gazdálkodó (ömlesztve). A vásárló január 18-án vette át a vásárolt árut és még aznap bevonta azokat a logisztikai láncba (csomagolt azokra) és nyilvántartásba is vette a palettákat. Tevékenysége során – papírgyárról lévén szó – termékeinek harmadlagos csomagolásához használja fel a palettákat az áru szállításához.

Megoldás szövegesen:

1. a vásárolt újrahasználható csomagolást a gazdálkodó az újrahasználható csomagolás nyilvántartásba felvette, mivel azokat azonnal bevonta a logisztikai láncba és csomagolásra használta fel, azaz ebben a példában január 18-ával,
2. a újonnan használatba vett újrahasználható csomagolás bejelentése a KT09BEJKE csomag BJ2 lapján i a felhasználástól számított 15 napon belül! Ha a publikus GTIN katalógusban megtalálható a vásárolt raklap, akkor annak megfelelően, ha nem akkor specifikálva kell az adatokat feltüntetni. A példa esetében az első felhasználás+15 nap áll rendelkezésre a bejelentésre.

Figyelem! A KT09BEJKE, azaz a bejelentések nem bevallási időszakhoz kötődnek, azaz nem szükséges megvárni a bejelentésekkel a bevallásokat!

3. Év végével el kell számolni az UHA lapon az éves forgásról. Egy soron az azonos GTIN számmal rendelkező csomagolások vagy egyedileg specifikált termékek természetesen összevonhatók.